חידושי הרי"מ על התורה — שופטים

שופטים כו' שעריך כו' נותן לך כו'. נ"ל שידע שכל השערים שנפתחין לאדם כמ"ש נודע בשערים כו' שעורין דלבא הוא שהשי"ת נותן מתנת חנם לא שזוכה במעשיו וז"ש שופטים שכשישפוט עצמו כראוי יבין שאין לו כלום אצל בוראו. כמ"ש רש"י על ואתחנן. לשבטיך הוא שכל שבט יש לו שער מיוחד. כמ"ש שער ראובן א' כו'. זה נכנס בשער היראה אהבה תורה ג"ח וכדומה ושערים מחולקים כ"א כמו שהוא. כמ"ש במדרש אוצר זה של ג"ח ואח"כ הראהו אוצר גדול מכולם אמר זה של מי שאין לו אני נותן לו מתנת חנם. אף על פי כי מתחלק אוצר מתנת חנם ג"כ לכל אחד כמו שהוא. וזהו לשבטיך. ופעולה בזה ושפטו כו' משפט צדק. ולכף זכות. שכשהוא מצד מעשיו הטובים קשה לו לסבול אנשים פשוטים שאינם כראוי. משא"כ כשיודע השופט שגם לו אין כלום מצד מעשיו רק חסד ורחמים מהשי"ת. ממילא חסדי ה' ורחמיו מגיעים על כל ישראל וידונם לכף זכות כמו שפי' בצדק תשפוט הוי דן כו' שהאמת כן שעצם כל איש מישראל טוב וכרישי דעמא כן כולהון שכל א' שנפתח לו הארה ידע שהוא חסד ה' וגם שוטרים שיכניס הארה זו אל נקודת הלב שיהי' כל מעשיו נמשכין לזה כמ"ש אחזתיו כו' אל בית אמי כו'. לשבטיך הוא התפשטות הפרטים מהכלל כמ"ש שבטי ישראל ישורון כו' ושפטו כו' שמקוים עי"ז ואהבת לרעך כו':

גם תתן לך שיעמידו עליהם מנהיגים המלמדים זכות על ישראל כמו שאמרו זה שפט עתניאל בן קנז ראה ראיתי כו' בין זכאי כו' עליו להושיעם: